

Patrząc w przyszłość – ludzie i natura żyjący w harmonii!

Czym są „parki kieszonkowe”? Które rośliny są uważane za „rodzime”, a które za „obce”? Jak zmienia się temperatura powietrza w miastach, w których jest mniej terenów zielonych? Co jest lepsze – beton czy kostka brukowa? Czy powinniśmy kosić trawę, czy nie, a jeśli tak, to jak to robić? Co mieszka w parkach miejskich?

Międzynarodowa konferencja w ramach projektu: *Rozwój zielonej infrastruktury ekologicznej w obszarze transgranicznym Miasta Siedlce, gminy Gródek oraz gminy Prywilne* stała się pierwszym znaczącym wydarzeniem po stronie ukraińskiej związanym z tematyką środowiska w obecnej perspektywie Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027. Zgromadziła podobnie myślących ludzi, którym nie są obojętne kwestie zmian klimatycznych i transformacji naszych miast – ekologów, urbanistów, architektów i przedstawicieli samorządów lokalnych. Kwestie omawiane podczas wydarzenia, a także te, którymi zajmie się projekt, będą mieć wpływ na społeczności lokalne po obu stronach granicy.

W ciągu ostatnich dziesięcioleci niekontrolowane procesy urbanizacyjne doprowadziły do zaniku terenów zielonych na obszarach miejskich. W miastach, w których powierzchnie są w dużej mierze pokryte nieprzepuszczalnymi materiałami, takimi jak beton, udział powierzchni biologicznie czynnych gwałtownie spada. Budynki i utwardzone powierzchnie nagrzewają się w ciągu dnia i uwalniają ciepło w nocy, co prowadzi do powstawania miejskich wysp ciepła. Wysoki odsetek nieprzepuszczalnych powierzchni zmniejsza również retencję wody. Zanik zieleni powoduje zmniejszenie siedlisk ptaków i owadów, w tym zapylaczy, które są ważne dla utrzymania bioróżnorodności – są one odpowiedzialne za rozmnażanie większości uprawianych i dzikich gatunków roślin. Niedostępność terenów zielonych negatywnie wpływa na jakość życia. Ludzie potrzebują nie tylko miast, ale także otoczenia zapewniającego zdrowie, komfort i bezpieczeństwo. Tereny zielone i woda nie są luksusem, ale podstawowym warunkiem zrównoważonego rozwoju miast i społeczności. Nowoczesne planowanie przestrzenne musi sprostać wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i stworzyć warunki do szczęśliwego, satysfakcjonującego życia mieszkańców.

Projekt *CitiesOfGreen* jest odpowiedzią na potrzeby trzech społeczności. W Siedlcach (PL) zielona infrastruktura nie jest wystarczająca, a liczba naturalnych przestrzeni publicznych jest niedostateczna. W Gródku (UA) park główny, który został założony w ubiegłym wieku, jest nieprzemysłany, chaotyczny, niewystarczająco dostępny oraz brakuje oświetlenia. Natomiast we wsi Iwaniu (Gmina Prywilne, UA) w ogóle nie ma parku.

W ramach projektu *CitiesOfGreen* w Siedlcach powstanie 9 parków kieszonkowych – małych parków utworzonych poprzez przekształcenie pustych przestrzeni w tereny zielone – o łącznej powierzchni 10 491 m². Park w Gródku zostanie przebudowany i przekształcony w nowoczesną, ogólnodostępną przestrzeń publiczną. Dodatkowo w gminie

Prywilne powstanie nowy park z zachowaniem wszystkich istniejących drzew. Znajdzie się w nim strefa dla dzieci, miejsce do wspinaczki linowej i sprzęt do ćwiczeń na świeżym powietrzu. Inne planowane działania obejmują szkolenia dla młodzieży, rozdawanie sadzonek, opracowanie lekcji o ekologii dla dzieci, grę edukacyjną: „Kto piszczy w parku?”, wykłady, warsztaty i piknik ekologiczny. W końcu zaangażowanie społeczności i edukacja ekologiczna są ważnymi elementami każdej społecznej inicjatywy. Opracowany zostanie *Plan działań na rzecz ochrony przyrody na terenach przygranicznych Polski i Ukrainy*, z którego w przyszłości będą mogły korzystać inne społeczności.

"Projekt rekonstrukcji parku jest ważnym krokiem w rozwoju Gródka. Jesteśmy przekonani, że realizacja tego planu nie tylko poprawi wygląd historycznego centrum, ale także będzie oznaczać zmiany w kierunku komfortu i ekologicznego życia" – mówi Irina Tochena, koordynator projektu.

Mamy również nadzieję, że pozytywne doświadczenia tego projektu będą sprzyjać wprowadzaniu rozwiązań zorientowanych na przyrodę w innych społecznościach w Polsce i na Ukrainie.